EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 5.2.2024.
COM(2024) 52 final

2024/0027 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,

ar ko attiecībā uz Moldovas Republikā lopbarības augu sēklu ražošanas augiem veiktu lauka apskašu līdzvērtīgumu un attiecībā uz Moldovas Republikā ražotu lopbarības augu sēklu līdzvērtīgumu, un attiecībā uz Ukrainā biešu un eļļas augu sēklu ražošanas augiem veiktu lauka apskašu līdzvērtīgumu un attiecībā uz Ukrainā ražotu biešu sēklu un eļļas augu sēklu līdzvērtīgumu groza Padomes Lēmumu 2003/17/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Padomes Lēmums 2003/17/EK attiecībā uz lauka apskatēm un konkrētu sugu sēklu audzēšanu, ko veic saskaņā ar Padomes Direktīvām 66/401/EEK, 66/402/EEK, 2002/54/EK, 2002/55/EK un 2002/57/EK, noteiktām trešām valstīm piešķir līdzvērtīguma statusu. Nacionālās normas, kas attiecas uz minētajās valstīs novāktām un kontrolētām sēklām, attiecībā uz sēklu īpašībām un to pārbaudes kārtību, sēklu identifikācijas nodrošināšanu, marķēšanu un kontroli dod tādas pašas garantijas kā normas, ko piemēro Eiropas Savienībā novāktām un kontrolētām sēklām. Šī līdzvērtīguma sistēma Savienībā palīdz uzturēt pastāvīgu augstas kvalitātes sēklu piegādi.

Šo trešo valstu vidū attiecībā uz graudaugu sēklām, dārzeņu sēklām un eļļas augu un šķiedraugu sēklām kopš 2018. gada ir Moldovas Republika. 2022. gadā Moldovas Republika Komisijai iesniedza pieprasījumu Padomes Lēmumā 2003/17/EK aprakstīto līdzvērtīgumu attiecināt uz lopbarības augu sēklām.

Šo trešo valstu vidū attiecībā uz graudaugu sēklām kopš 2020. gada ir Ukraina. 2022. gadā Ukraina Komisijai iesniedza pieprasījumu Padomes Lēmumā 2003/17/EK aprakstīto līdzvērtīgumu attiecināt uz biešu, saulespuķu un rapša sēklām. 2023. gadā Ukraina iesniedza papildu pieprasījumu attiecībā uz sojas pupu sēklām.

Pēc minētajiem pieprasījumiem Komisija ir izskatījusi Moldovas Republikas un Ukrainas piemērojamos tiesību aktus. Tā secināja, ka minētajās valstīs ieviestās prasības un sistēma ir līdzvērtīgas tām, kas ir Savienībā, un sniedz tādas pašas garantijas kā Savienības sistēma.

Šā priekšlikuma mērķis ir attiecībā uz Moldovas Republikā ražotām un tās iestāžu oficiāli sertificētām lopbarības augu sēklām un attiecībā uz Ukrainā ražotām un tās iestāžu oficiāli sertificētām biešu, saulespuķu un rapša sēklām piešķirt līdzvērtīguma ES prasībām statusu. Līdz ar to kļūs iespējams šo sugu sēklas no attiecīgajām valstīm importēt uz Eiropas Savienību.

Tāpēc priekšlikums stimulēs sēklu tirdzniecību starp Moldovas Republiku un ES un starp Ukrainu un ES. Uzņēmumiem, kam ir tiesības pavairot ES kopējā šķirņu katalogā iekļautās šķirnes, tas dos tiesības ieguldīt minēto valstu sēklu ražošanas jaudās. ES reģistrētiem uzņēmumiem tas dos tiesības daudzveidīgot savas sēklu ražošanas teritorijas un tātad palīdzēs samazināt riskus un uzturēt nepārtrauktu augstas kvalitātes sēklu piegādi Eiropas Savienībā.

• Saskanība ar pašreizējām konkrētās rīcībpolitikas normām

Šis lēmums tehniski īsteno līdzšinējās prasības un saskan ar spēkā esošajām sēklu tirdzniecības rīcībpolitiskajām normām.

• Saskanība ar citām Savienības rīcībpolitikām

Tiecoties nodrošināt, ka sēklu tirdzniecība turpinās nepārtraukti un ka uz Savienību nepārtraukti tiek piegādātas augsti kvalitatīvas sēklas, šis priekšlikums saskan ar kopējās lauksaimniecības politikas mērķiem.

Turklāt šis priekšlikums atbilst ES un Moldovas un ES un Ukrainas Asociācijas nolīgumu mērķiem, jo tas krietni sekmēs Savienības noteikumiem atbilstošu sēklu tirdzniecību.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā tiesību akta juridiskais pamats ir LESD 43. panta 2. punkts, kurš pilnvaro Eiropas Parlamentu un Padomi pieņemt kopējās lauksaimniecības politikas mērķu sasniegšanai vajadzīgas normas.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

LESD lauksaimniecību kvalificē par dalītu ES un tās dalībvalstu kompetenci. Tomēr šī nozare, arī sēklu tirdzniecības noteikumi, lielā mērā tikusi reglamentēta ES līmenī. Tāpēc saskaņā ar LESD 2. panta 2. punktu šīs jomas tiesību akti galvenokārt ir ES iestāžu uzdevums. Prasības attiecībā uz sēklu tirdzniecību tiek reglamentētas Savienības līmenī. Lai būtu iespējama importētu sēklu brīva aprite vienotajā tirgū, ir vajadzīga Savienības līmeņa rīcība.

- **Proporcionalitāte**

Šis ir vienīgais iespējamais Savienības rīcības veids izvirzītā mērķa sasniegšanai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Juridiskais instruments ir paredzēts LESD 43. panta 2. punktā un attiecīgajos sekundārajos tiesību aktos: Direktīvas 66/401/EEK 16. panta 1. punktā, Direktīvas 2002/54/EK 23. panta 1. punktā un Direktīvas 2002/57/EK 20. panta 1. punktā.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- ***Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Sabiedriska apspriešana nav notikusi, jo tā ir tehniska iniciatīva, kas plašāku sabiedrību interesē tikai nelielā mērā. Turklāt nav bijis mērķētas apspriešanās ar ieinteresētajām personām, jo līdzvērtīguma ES prasībām statuss attiecībā uz sēklām un attiecībā uz lauka apskatēm, ko veic sēklu ražošanas augiem, Moldovas Republikai un Ukrainai jau ir piešķirts par citiem augiem.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Komisija ir izskatījusi attiecīgos Moldovas Republikas un Ukrainas tiesību aktus. Turklāt, balstoties uz pārbaudēm, ko tās dienesti šajās valstīs veikuši agrāk, tā ir sagatavojusi ziņojumus, kuros sniegta iniciatīvu pamatojoša informācija. Turklāt abas valstis ir uzņemtas attiecīgajās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) shēmās starptautiskajā tirdzniecībā pārvietotu sēklu šķirņu sertifikācijai un tām ir Starptautiskās sēklu kontroles asociācijas (*ISTA*) akreditētas sēklu laboratorijas. ES un tās dalībvalstis ir cieši iesaistītas ESAO shēmu un *ISTA* metožu izstrādē. Uz tām balstās ES tiesību akti, un sēklu eksports no dalībvalstīm uz trešām valstīm notiek saskaņā ar to noteikumiem.

- **Ietekmes novērtējums**

Šis ir tīri tehnisks lēmums, ar ko tiek īstenoti spēkā esoši noteikumi. Trešās valstīs veiktu sēklu ražošanas augu lauka apskašu līdzvērtīguma statusu un trešās valstīs ražotu sēklu līdzvērtīguma statusu piešķir, balstoties uz ESAO shēmām starptautiskajā tirdzniecībā

pārvietotu sēklu šķirņu sertifikācijai un Starptautiskās sēklu kontroles asociācijas (*ISTA)* metodēm. Būtiska ekonomiskā, sociālā vai vidiskā ietekme nav gaidāma, tāpēc ietekmes novērtējums nav pamatots.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šis priekšlikums ar *REFIT* nav saistīts. Šis priekšlikums neietekmē atbilstības nodrošināšanas izmaksas operatoriem. "Digitālā pārbaude" uz šo priekšlikumu neattiecas.

- **Pamattiesības**

Šim priekšlikumam nav ietekmes uz pamattiesību aizsardzību.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Īstenošanas plāni vai pārraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība nav vajadzīgi.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Priekšlikuma vienīgā materiālā norma atzīst līdzvērtīgumu piemērojamiem Savienības tiesību aktiem:

(a) attiecībā uz lauka apskatēm, ko Moldovas Republikā veic lopbarības augu sēklu ražošanas augiem un Moldovas Republikā ražotām un tās iestāžu oficiāli sertificētām lopbarības augu sēklām, un

(b) attiecībā uz lauka apskatēm, ko Ukrainā veic biešu, saulespuķu, rapša un sojas pupu sēklu ražošanas augiem un Ukrainā ražotām un tās iestāžu oficiāli sertificētām biešu, saulespuķu, rapša un sojas pupu sēklām.

2024/0027 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,

ar ko attiecībā uz Moldovas Republikā lopbarības augu sēklu ražošanas augiem veiktu lauka apskašu līdzvērtīgumu un attiecībā uz Moldovas Republikā ražotu lopbarības augu sēklu līdzvērtīgumu, un attiecībā uz Ukrainā biešu un eļļas augu sēklu ražošanas augiem veiktu lauka apskašu līdzvērtīgumu un attiecībā uz Ukrainā ražotu biešu sēklu un eļļas augu sēklu līdzvērtīgumu groza Padomes Lēmumu 2003/17/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu[1],

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru[2],

tā kā:

(1) Padomes Lēmums 2003/17/EK [3]paredz: ievērojot noteiktus nosacījumus, noteiktu sēklu ražošanas augu lauka apskates, ko veic minētā lēmuma I pielikuma sarakstā norādītajās trešās valstīs, ir uzskatāmas par līdzvērtīgām lauka apskatēm, ko veic saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, un, ievērojot konkrētus nosacījumus, minētajās trešās valstīs ražotas noteiktu sugu sēklas ir uzskatāmas par līdzvērtīgām sēklām, kas ražotas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.

(2) Moldovas Republika 2022. gadā iesniedza Komisijai pieprasījumu piešķirt līdzvērtīguma statusu tās lopbarības augu sēklu ražošanas augu lauka apskašu sistēmai un lopbarības augu sēklām, kas ražotas un sertificētas Moldovas Republikā.

(3) Komisija pārbaudīja attiecīgos Moldovas Republikas tiesību aktus. 2016. gadā tā Moldovas Republikā arī veica graudaugu, dārzeņu, eļļas augu un šķiedraugu sēklu oficiālo kontroļu un sertifikācijas sistēmas revīziju un savus konstatējumus publicēja ziņojumā[4]. Uz revīzijas pamata Komisija secināja, ka Moldovas Republikā par sēklu sertifikācijas īstenošanu atbildīgās valsts iestādes ir kompetentas, tām ir pietiekama

---

1 OV C [...], [...], [...]. lpp.

2 OV C [...], [...], [...]. lpp.

3 Padomes Lēmums 2003/17/EK (2002. gada 16. decembris) par tādu lauka apskašu atbilstību, ko veic attiecībā uz sēklu ražošanai paredzētiem augiem trešās valstīs un par trešās valstīs ražotu sēklu līdzvērtīgumu (OV L 8, 14.1.2003., 10. lpp.) http://data.europa.eu/eli/dec/2003/17(1)/oj.

4 *"Final report of an audit carried out in the Republic of Moldova from 14 June to 21 June 2016 in order to evaluate the system of official controls and certification of seed and their equivalence with European Union requirements*" https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit-report/details/3667.

infrastruktūra un tās darbojas pienācīgi. Šīs iestādes atbild arī par lopbarības augu sēklu ražošanas augu lauka apskatēm un par lopbarības augu sēklu sertificēšanu.

(4) Balstoties uz tiesību aktu pārbaudi un revīzijas secinājumiem, Komisija secināja, ka lopbarības augu sēklu ražošanas augu lauka apskates, paraugu ņemšana, kontrole un lopbarības augu sēklu oficiālā pēckontrole tiek veiktas pienācīgi un atbilst Lēmuma 2003/17/EK II pielikuma un Padomes Direktīvas 66/401/EEK[5] prasībām.

(5) Ukraina 2022. gadā iesniedza Komisijai pieprasījumu piešķirt līdzvērtīguma statusu tās *Beta vulgaris* (biešu), *Helianthus annuus* (saulespuķu) un *Brassica napus* (rapša) sēklu ražošanas augu lauka apskašu sistēmai un minētajā valstī ražotām un sertificētām šo augu sēklām.

(6) 2023. gadā Ukraina iesniedza Komisijai vēl vienu pieprasījumu piešķirt līdzvērtīguma statusu tās *Glycine max* (sojas pupu) sēklu ražošanas augu lauka apskašu sistēmai un minētajā valstī ražotām un sertificētām šo augu sēklām.

(7) Komisija izskatīja attiecīgos Ukrainas tiesību aktus. 2015. gadā tā arī veica graudaugu sēklu oficiālās kontroles un sertifikācijas sistēmas revīziju Ukrainā un savus konstatējumus publicēja ziņojumā[6]. Uz revīzijas pamata Komisija secināja, ka Ukrainā par sēklu sertifikācijas īstenošanu atbildīgās valsts iestādes ir kompetentas, tām ir pietiekama infrastruktūra un tās darbojas pienācīgi. Šīs iestādes ir atbildīgas arī par biešu, saulespuķu, rapša un sojas pupu sēklu ražošanas augu lauka apskatēm, kā arī par šo augu sēklu sertificēšanu.

(8) Balstoties uz tiesību aktu pārbaudi un revīzijas secinājumiem, Komisija secināja, ka biešu, saulespuķu, rapša un sojas pupu sēklu ražošanas augu lauka apskates, biešu, saulespuķu, rapša un sojas pupu sēklu paraugu ņemšana, kontrole un oficiālā pēckontrole tiek veiktas pienācīgi un atbilst Lēmuma 2003/17/EK II pielikuma un Padomes Direktīvas 2002/54/EK[7] un 2002/57/EK[8] prasībām.

(9) Moldovas Republika attiecībā uz lopbarības augiem ir iekļauta Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) shēmās starptautiskajā tirdzniecībā pārvietotu sēklu šķirņu sertifikācijai.

(10) Ukraina attiecībā uz bietēm, saulespuķēm, rapsi un sojas pupām ir iekļauta ESAO shēmās starptautiskajā tirdzniecībā pārvietotu sēklu šķirņu sertifikācijai.

(11) Moldovas Republikā un Ukrainā ir Starptautiskās sēklu kontroles asociācijas akreditētas sēklu laboratorijas. Šis fakts sniedz papildu nodrošinājumu attiecībā uz šajās valstīs veikto pārbaužu un ražoto sēklu kvalitāti un to atbilstību Savienības tiesību aktiem.

(12) Tāpēc ir lietderīgi atzīt Moldovas Republikā veiktu lopbarības augu sēklu ražošanas augu lauka apskašu un Moldovas Republikā ražotu un tās iestāžu oficiāli sertificētu lopbarības augu sēklu līdzvērtīguma statusu.

---

5 Padomes Direktīva 66/401/EEK (1966. gada 14. jūnijs) par lopbarības augu sēklu tirdzniecību (OV 125, 11.7.1966., 2298/66. lpp.) http://data.europa.eu/eli/dir/1966/401/2022-09-01.

6 "*Final report of an audit carried out in Ukraine from 26 May 2015 to 4 June 2015 in order to evaluate the system of official controls and certification of cereal seed and their equivalence with European Union requirements"* https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit-report/details/3499.

7 Padomes Direktīva 2002/54/EK (2002. gada 13. jūnijs) par biešu sēklu tirdzniecību (OV L 193, 20.7.2002., 12. lpp.) http://data.europa.eu/eli/dir/2002/54/2022-09-01.

8 Padomes Direktīva 2002/57/EK (2002. gada 13. jūnijs) par eļļas augu un šķiedraugu sēklu tirdzniecību (OV L 193, 20.7.2002., 74. lpp.) http://data.europa.eu/eli/dir/2002/57/2022-09-01.

(13) Lietderīgi ir atzīt arī Ukrainā veiktu biešu, saulespuķu, rapša un sojas pupu sēklu ražošanas augu lauka apskašu un Ukrainā ražotu un tās iestāžu oficiāli sertificētu biešu, saulespuķu, rapša un sojas pupu sēklu līdzvērtīguma statusu.

(14) Tāpēc Lēmums 2003/17/EK būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants
Grozījumi Lēmumā 2003/17/EK

Lēmuma 2003/17/EK I pielikumu groza saskaņā ar šā lēmuma pielikumu.

2. pants
Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

3. pants
Adresāti

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*